

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/168/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818203164
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8818203164.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: P. E., O.. XX. XX. XXXX, Z. V. P. XX, XXX XX P., zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubáňiho 16, 811 04 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 47 233 516, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1422,22 eur, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie v sume 900,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Čo do zvyšku žalobu žalobcu zamietá.

Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 17.11.2018 domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 1422,22 eur spolu s trovami konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že v konaní, vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 3C/85/2014 o zrušenie rozhodcovského rozsudku a o určenie neplatnosti zmluvných podmienok, som bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa úspešný, v oboch uplatňovaných nárokoch, rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 3C/85/2014, z 20.4.2016, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 3C/85/2014, z 25.1.2018 a v spojení s uznesením Krajského súdu Prešov, sp. zn. 20Co/35/2018, zo 17.5.2018 (základné konanie), ktoré sa stali právoplatnými 21.6.2018. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol: „Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že zmluvný vzťah založený zmluvou o revolvingovom úvere uzavretou účastníkmi č. 8300049592 zo dňa 23.08.2012 je potrebné považovať za spotrebiteľsku zmluvu a je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. V danej veci je ešte potrebné uviesť tu skutočnosť, že tak zmluva o revolvingovom úvere na čl. 12, ako aj rozhodcovská zmluva na čl. 13 a zmluvné dojednania na čl. 14 sú skutočne vopred predformulované a vyhotovené takým drobným písmom, že sú prakticky nečitateľné a nezrozumiteľné. Vychádzajú z citovaných zákonných ustanovení a z hodnotenia v konaní vykonaných dôkazov je súd toho názoru, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola podaná dôvodne. Žalobca sa žalobným návrhom domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku. Žalobný návrh podal na súde v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote. Rozhodcovský rozsudok bol žalobcovi doručovaný 29.05.2014, žalobu na súde podal včas dňa 09.06.2014. Žalobca v žalobe vymedzil, že sa domáha zrušenia predmetného rozhodcovského rozsudku a to

z dovodov podľa § 40 ods. 1 písm. j). Dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku teda uviedol v zákonnej 30-dňovej lehote. S poukazom na tieto skutočnosti, súd zrušil rozhodcovský rozsudok rozhodcovský rozsudok vydaný Štátnym rozhodcovským súdom Viktória, rozhodcovský súd v Žiline so sídlom Vojtecha Tvrdeho 793/21, 010 01 Žilina, sp.zn. RK-PC -618/14-LP z 29.04.2014. Súd v zmysle žaloby žalobcu a petitu rozsudku, ktorý žiadal vydať žalobca, preskúmal aj zmluvné podmienky a dospel k záveru, že žalobcom napadnutým poplatkom je odplata za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru v zmluve o spotrebiteľskom úvere v sume 146,92 eur, ktorý bol jednorazovým poplatkom / bod 8.1, 8.4/. Uvedenú sumu tak v zmysle § 2 ods. 1 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy možno zarať medzi celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťenie, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. V danom prípade je dohoda o poskytnutí služby zakomponovaná do typového formulaára zmluvy revolvingovom úvere, teda žalobca nemal možnosť podpísať formulaár bez toho, aby sa na neho vzťahovalo predmetné ustanovenie typovej zmluvy. Pokiaľ ide o samotnú odplatu za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru v zmluve o spotrebiteľskom úvere, v danom prípade žalobcovi nebola reálne poskytnutá žiadna služba, ako to uvažuje žalobca. Uvedenou odplatom dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol službu, iba hypotetickú možnosť požiadať o odklad splátok, pričom poplatok (odplatu) spotrebiteľ uhradil bez ohľadu na to, či túto hypotetickú možnosť využije alebo nie. Uvedené formulaáre typovej spotrebiteľskej zmluvy spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je preto podľa názoru súdu neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V danom prípade odplata za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru v bode 8.1 zmluvy o spotrebiteľskom úvere predstavuje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nebolo dodané a služi v skutočnosti za újmou dodávateľa. V danom prípade je nepodstatné, že odplata za poskytnutie služby nepredstavuje priamo splátku spotrebiteľského úveru, nakoľko sa v zmysle vyššie cit. ust. § 2 ods. 1 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. zahrňuje do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Súd má tiež za to, že výška odplaty za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru podľa bodu 8.1 zmluvy je neprimeraná a v konečnom dôsledku taktiež spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto súd dojednanie o úhrade odplaty určil za neprijateľnú podmienku. Vzhľadom na uvedené je súd toho názoru, že dojednanie odplaty za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru v sume 146,92 eur dohodnutá v bode 8.1 zmluvy o revolvingovom úvere uzavretej dňa 23.08.2012 medzi účastníkmi tohto konania zakladá značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - žalobcu, a preto predmetné dojednanie vyhlásil na neprijateľnú podmienku a žalobe v uvedenom rozsahu vyhovel. To isté sa týka aj zmluvnej podmienky uvedenej v bode 8.4 zmluvy o revolvingovom úvere uzavretej dňa 23.08.2012 medzi účastníkmi tohto konania. Takto s poukazom na ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, sú vyššie uvedené zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, uzavretej účastníkmi, neprijateľné podmienky a preto sú neplatné. V zmluve absentuje údaj o konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch). Zákon o spotrebiteľských úveroch explicitne vyjadruje ako jednu z obligatórnych náležitostí údaj o konečnej splatnosti. Tento údaj musí byť v zmluve výslovné uvedení, nemožno ho vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí (napr. z počtu splátok úveru). Počet a výška splátok úveru je samostatnou zmluvnou náležitosťou, ktorú nemožno stotožňovať s chýbajúcim údajom o konečnej splatnosti úveru. Z vyššie uvedených dôvodov je poskytnutý úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobcovi potom neprislúchajú ani úroky z úveru a žiadne poplatky spojené s poskytnutím úveru. Aj v prípade, že by súd nepovažoval úver za bezúročný, zaoberal by sa výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorého sadzba v danom prípade predstavovala 70,01 % ročne (bod 6. zmluvy). Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov (42 splátok) v auguste 2012 činil úrok 12,89 % p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako päťnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priecť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pojde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peniazňami ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR

1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často kraťou zabezpečené aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom. Vzhľadom na výššie uvedené zavery by súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka) aj prípade, že by úver nebol bezúročný, ako súd uzavrel výššie. Žalobca poukázal na § 3 ods. 5 a na § 4 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa. Uplatnil si primerané finančné zadosťučinenie za porušenie svojich spotrebiteľských práv, ktoré bol nútený brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Rozhodcovským rozsudkom, sp. zn. RK-PC-618/14-LP, z 29.4.2014 žalobcovi bola uložená povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 1 638,93 eura, spolu s príslušenstvom. Na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300049592, z 23.8.2012 žalobcovi bola schválená výška úveru 1 020,- eur, avšak žalovaný si ihneď započítal poplatok vo výške 146,92 eura, a teda v skutočnosti mi žalovaný poskytol úver vo výške 873,08 eura. Žalovanému na predmetný úver zaplatil 656,37 eura. Keďže žalovaný si na rozhodcovskom súde uplatňoval voči žalobcovi nárok na zaplatenie sumy 1 638,93 eur s prísl., a v tom čase mal nárok len na doplatenie istiny úveru vo výške 216,71 eura (873,08 eura - 656,37 eura), chcel sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť o sumu 1 422,22 eur (1 638,93 eura - 216,71 eura). Primerané finančné zadosťučinenie preto požaduje vo výške 1 422,22 eura, čo zodpovedá sume, o ktorú sa chcel žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť.

2. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to Kartou klienta k číslu zmluvy 8300049592, Uznesením Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/35/2018 zo dňa 17.5.2018 s doložkou právoplatnosti, Opravným uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 3C/85/2014 s doložkou právoplatnosti, Rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 3C/85/2014 z 20.4.2016 s doložkou právoplatnosti. Ďalej vykonal dokazovanie oboznámením pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 3C/85/2014 a z neho podstatným obsahom žaloby, rozsudkom sp.zn. 3C/85/2014 z 20.4.2016 ako aj rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/35/2018 z 17.5.2018, písomným podaním žalovaného z 9.1.2019 a z 18.6.2019, prednesom právneho zástupcu žalobcu a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že žalobca ako spotrebiteľ voči žalovanému, ako dodávateľovi úspešne domáhal svojho spotrebiteľského práva, o čom svedčí aj rozsudok tunajšieho súdu 3C/85/2014 v spojení s uznesením Krajského súdu Prešov 20Co/35/2018. Žiada priznať výšku, o ktorú sa chcel žalovaný na úkor žalobcu obohatiť, ak by sa úspešne nebránil v základnom konaní. V danom prípade sa jedná zo strany žalovaného o viacnásobné porušenie práva, žalobca sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku, ktorý bol absolútne neplatný, ale taktiež žalovaný v zmluve používal zmluvné podmienky, ktoré súd určil za neprijateľné. Žalobcovi vznikla škoda spojená so základným konaním, nielenže musel znášať trovy v predchádzajúcom konaní, či už dochádzať na súd, či už chodiť na porady do advokátskej kancelárie vo Svidníku, ktorá, ale taktiež podľa jeho slov, bol celý čas v psychickom strese, nakoľko nemohol vedieť, ako to dopadne, či bude musieť platiť, či bude zrušený rozhodcovský rozsudok.

5. Žalovaný v písomnom podaní poukázal na § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Z formulácie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že zákon v prvom rade vyžaduje postup podľa prvej vety (domáhanie sa ochrany svojho práva). Za predpokladu úspešného uplatnenia porušenia práva môže prichádzať do úvahy úvaha o vzniku nároku na finančné zadosťučinenie. Ako však uvádza v rozsudku sp. zn. 14Co91/2012 Krajský súd v Prešove, s ohľadom na jeho (pozn. § 3 ods. 5 uvedeného zákona) neurčitú hypotézu a v záujme eliminácie jeho možného zneužitia je nevyhnutné sledovať jeho účel, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, pričom posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou individuálnych skutkových zistení. Poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán v spore má však byť vyvážené, čo teda znamená aj posúdenie, či účel sledovaný zákonom sa dosahuje vyslovením neplatnosti zmluvnej podmienky, celej odplaty za úver alebo nad rámec toho aj záverom o vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Z podanej žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia ako spôsobu zavŕšenia ochrany spotrebiteľa. Jeho vznik nie je automatický; naopak,

vznik tohto nároku treba chápať ako prostriedok završujúci ochranu spotrebiteľa za situácie, kedy to okolnosti vyžadujú. Z podanej žaloby nevyplýva ani označenie práva spotrebiteľa, ktoré malo byť porušené a vo vzťahu ku ktorému (porušeniu) sa finančné zadosťučinenie uplatňuje. Z ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. nevyplýva, že nárok na finančné zadosťučinenie vzniká okamihom úspešnosti žaloby podanej spotrebiteľom, ale výlučne len vtedy, ak spotrebiteľ súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žalobca si uplatňuje nárok v súvislosti s rozhodnutím o zrušení rozhodcovského rozsudku, ktorý Okresný súd Vranov nad Topľou zrušil z dôvodu podľa § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z.z.: Účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. spotrebiteľ môže uplatňovať primerané finančné zadosťučinenie v prípade porušenia práva určeného na ochranu spotrebiteľa. Ak dôvodom zrušenia rozhodcovského rozsudku bolo vyššie označené ustanovenie zákona č. 244/2002 Z.z., potom jeho samotné zrušenie z dôvodu že boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa nezakladá zodpovednosť žalovaného v zmysle § 3 ods. 5, ale rozhodcovského súdu. Tvrdenia žalobcu nemajú oporu v žiadnom dôkaze a sú vecne nedôvodné, nakoľko podanie žaloby neznamena „žalovaný sa chcel bezdôvodne obohatiť“. Bezdôvodné obohatenie je definované zákonom, pričom ani jedna zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia nie je priraditeľná k podaniu žaloby. Podanie žaloby nie je možné stotožňovať so stavom, kedy dôjde k prijatiu plnenia. Žalobca k dnešnému dňu neuhradil ani to, čo prijal, čiže je preukázateľné, že na žalobcu podanie žaloby alebo rozhodcovský rozsudok nemali žiadny účinok ani v takej elementárnej rovine, akou je splatenie ním prijatej sumy. Za situácie, kedy žalobca sám nesplnil svoju povinnosť je dôvodné tvrdiť, že jeho postup odkazujúci na § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má prvky zneužívania. Krajský súd v Prešove v rozhodnutí č.k. 14Co91/2012 Krajský súd v Prešove uvádza, že s ohľadom na neurčitú hypotézu § 3 ods. 5 uvedeného zákona a v záujme eliminácie jeho možného zneužitia je nevyhnutné sledovať jeho účel, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, pričom posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou individuálnych skutkových zistení. Na jednej strane žalobca odôvodňuje svoju požiadavku hypotetickou úvahou o „chcení sa bezdôvodne obohatiť“, hoci podanie žaloby nespĺňa základné atribúty konania, ktoré by bolo zaraditeľné pod ktorúkoľvek podstatu bezdôvodného obohatenia. Opomína sa, že ani vydanie rozhodcovského rozsudku vo všeobecnosti nevedie k prijatiu plnenia, pričom v prípade núteného výkonu rozhodnutia má exekučný súd nakoľko široké právomoci, že povaha a výška vymáhaného plnenia je reálne „druhý krát“ preskúmaná. Na strane druhej však v prípade žalobcu je úvaha o vzniku bezdôvodného obohatenia a chcení sa obohatiť skôr iluzórna, keďže žalobca nesplnil ani to, čo mal. Samotné „zadosťučinenie“ je chápané ako forma náhrady ujmy v nemajetkovej oblasti. Právny poriadok pozná takúto formu náhrady či odškodnenia v rôznych prípadoch a situáciách. Pre porovnanie je možné poukázať na to, že žalobcom požadovaná suma napríklad dosahuje sumu bolestného v prípade niektorých stredne ťažkých úrazov či poškodení zdravia (porov. príloha k zákonu č. 437/2004 Z.z., ak zohľadníme hodnotu jedného bodu v roku 2018 v sume 18,24 eur). Žalobná požiadavka je z tohto pohľadu zjavne neprimeraná, čo je možné usudzovať aj bez toho, aby bolo potrebné či účelné vymenúvať prípady poškodenia zdravia zodpovedajúcich 77 bodom, v prípadoch ktorých bolo možné priznať náhradu cca. 1000 eur. Alebo ide o sumu, ktorá by sa podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a súdnej praxe priznávala za približne 50 dní väzobného stíhania, ak toto bolo neskôr zrušené pre jeho nezákonnosť (§ 17 ods. 4 uvedeného zákona). Týmto prímerom poukazujeme na to, že požiadavka žalobcu, ak by bolo oprávnená, je zjavne neprimeranou. Ak sa pozbavenie osobnej slobody v trvaní 50 dní nahrádza rozhodovaním súdnej praxe takou satisfakciou, akú požaduje žalobca, potom požiadavka žalobcu je zjavne neprimeranou. Z rozsudku č.k. 3C/85/2014 zo dňa 20.04. 2016 nevyplýva žiadne skutkové tvrdenie žalobcu a ani žiadny skutkový záver súdu, ktorý by vyžadoval priznanie finančného zadosťučinenia ako spôsobu dovŕšenia ochrany porušeného práva. Žalovaný žiadal preto žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov.

6. Zo spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 3C/85/2014 vyplýva, že v predmetnom konaní rozsudkom zo dňa 20.4.2016 č.k. 3C/85/2014 v spojení s opravným uznesením z 25.1.2018 súd zrušil rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom Viktória, rozhodcovský súd v Žiline so sídlom Vojtecha Tvrdeho 793/21, 010 01 Žilina, sp.zn. RK-PC -618/14-LP z 29.04.2014. Zároveň určil, že zmluvná podmienka v zmluve č. 8300049592 bod. 8.4. odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a Dižník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dižníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke

Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1.písm. a/ tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výške odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa čl. 2.3 Zmluvných dojednaných Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b/ tejto výšky revolvingu podľa čl. 4.1 Zmluvy o dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b/ tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účel Dlžníka a uvedený v čl. 2. Žiadosti/Zmluvy, je neplatná. Súd určil, že zmluvná podmienka v zmluve č. 8300049592 v bode 8.1., predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu za a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 146,92 eur a za b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 76,32 eur v prípade ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je Veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby, je neplatná. Z odôvodnenia predmetného rozsudku vyplýva, že odplata za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru v bode 8.1 zmluvy o spotrebiteľskom úvere predstavuje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nebolo dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. V danom prípade je nepodstatné, že odplata za poskytnutie služby nepredstavuje priamo splátku spotrebiteľského úveru, nakoľko sa v zmysle vyššie cit. ust. § 2 ods. 1 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. zahŕňa do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Výška odplaty za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru podľa bodu 8.1 zmluvy je neprimeraná a v konečnom dôsledku taktiež spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto súd dojednanie o úhrade odplaty určil za neprijateľnú podmienku. Dojednanie odplaty za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru v sume 146,92 eur dohodnutá v bode 8.1 zmluvy o revolvingovom úvere uzavretej dňa 23.08.2012 medzi účastníkmi tohto konania zakladá značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - žalobcu, a preto predmetné dojednanie súd vyhlásil na neprijateľnú podmienku a žalobe v uvedenom rozsahu vyhovel. To isté sa týka aj zmluvnej podmienky uvedenej v bode 8.4 zmluvy o revolvingovom úvere uzavretej dňa 23.08.2012 medzi účastníkmi tohto konania. Súd poukázal na ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, sú vyššie uvedené zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, uzavretej účastníkmi, neprijateľné podmienky a preto sú neplatné. V zmluve absentuje údaj o konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch). Zákon o spotrebiteľských úveroch explicitne vyjadruje ako jednu z obligatórnych náležitostí údaj o konečnej splatnosti. Tento údaj musí byť v zmluve výslovne uvedený, nemožno ho vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí (napr. z počtu splátok úveru). Počet a výška splátok úveru je samostatnou zmluvnou náležitosťou, ktorú nemožno stotožňovať s chýbajúcim údajom o konečnej splatnosti úveru. Z vyššie uvedených dôvodov je poskytnutý úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobcovi potom neprislúchajú ani úroky z úveru a žiadne poplatky spojené s poskytnutím úveru. Aj v prípade, že by súd nepovažoval úver za bezúročný, zaoberal by sa výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorého sadzba v danom prípade predstavovala 70,01 % ročne (bod 6. zmluvy). V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právny úkonom.

7. Krajský súd v Prešove rozsudkom č.k. 20Co/35/2018-93 zo dňa 17.5.2018 potvrdil vyššie uvedený rozsudok, pričom z jeho odôvodnenia vyplýva, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vec aj správne právne posúdil. Neobstojí odvolacia námietka žalovaného, že predmetom konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku môže byť len rozhodnutie o zrušení rozhodcovského rozsudku alebo o zamietnutí žaloby. Pokiaľ sa žalobca rozhodol jednou žalobou žalovať zrušenie rozhodcovského rozsudku ako aj určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, niet takého zákonného ustanovenia, ktoré by mu v tom bránilo. Stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie vo vzťahu k neprijateľnosti

zmluvnej podmienky a na doplnenie dôvodov a potvrdenie správnosti záveru, keďže nevidel dôvod na odklon od právneho záveru vyjadrenom v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove v obdobnej právnej veci samotného žalovaného sp. zn. 20Co 99/2014. Vo vzťahu k zmluvnej podmienke uvedenej v bode 8.4 odvolací súd doplnil odôvodnenie súdu prvej inštancie a uviedol, že táto podmienka obsahovo nadväzuje na podmienku v bode 8.1. Keďže Zmluvná podmienka uvedená v bode 8.1 Zmluvy bola vyhlásená za neprijateľnú, je určenie neprijateľnosti podmienky v bode 8.4 Zmluvy logickým vyústením postupu súdu prvej inštancie.

8. Zmluva o revolvingovom úvere č. 800049592 bola medzi žalobcom a žalovaným uzavretá dňa 23.8.2012. Podľa tejto zmluvy bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 1.020 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach po 54,65 eur s tým, že celková čiastka, ktorú musí dlžník - žalobca zaplatiť predstavuje sumu 2.295,30 eur a predpokladaná RPMN za úver je 70,01%, ročná úroková sadzba úveru 70,01%, priemerná RPMN za úver 46,52%. Strany sporu v súvislosti s úverom uzavreli aj rozhodcovskú zmluvu č. 8300049592 zo dňa 23.08.2012, podľa ktorej akékoľvek spory bude riešiť Stály rozhodcovský súd Victoria rozhodcovský súd v Žiline, so sídlom Vojtecha Tvrdého 793/21, 010 01 Žilina.

9. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

11. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

12. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

15. Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 23.8.2012 zmluvu o revolvingovom úvere č. 800049592, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalobcovi vo výške 1.020,- eur, pričom v skutočnosti bolo žalobcovi poskytnutých 873,08 eur (Karta klienta k zmluve č. 8300049592).

16. Zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 23.8.2012 uzatvorená medzi žalovaným a žalobcom je podľa povahy spotrebiteľskou zmluvou podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Zo zmluvy je zrejmé, že veriteľ konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalobca bol spotrebiteľom,

keďže zmluvu uzavrel ako fyzická osoba a pri jej uzatvorení nekonal v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že sa jedná o zmluvy, ktoré sú uzatvárané opakovane s veľkým počtom zákazníkov, pričom návrhy týchto zmlúv sú pripravené na vopred predtlačeních tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť meniť obsah takto navrhnutých zmlúv. Uvedené sa týka aj prejednávanej veci, pretože zmluva o úvere bola vyplnená na vopred pripravenom predtlačenom tlačive žalovaného a s pripraveným znením mu bola predložená na podpis.

17. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou - typovou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

18. Strany sporu v súvislosti s úverom uzavreli aj rozhodcovskú zmluvu č. 8300049592 zo dňa 23.08.2012, podľa ktorej akékoľvek spory bude riešiť Stály rozhodcovský súd Victoria rozhodcovský súd v Žiline, so sídlom Vojtecha Tvrdého 793/21, 010 01 Žilina.

19. V danej právnej veci mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 3C/85/2014 si žalobca úspešne uplatnil ako spotrebiteľ svoje právo, keď sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom Viktória, rozhodcovský súd v Žiline so sídlom Vojtecha Tvrdého 793/21, 010 01 Žilina, sp.zn. RK-PC -618/14-LP z 29.04.2014. Súd žalobe vyhovel z dôvodov podľa § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, teda z dôvodu, že pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa. Súd rozhodol o neprijateľných zmluvných podmienkach v zmluve v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a určil ich za neplatné, vyslovil porušenie ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vyslovil rozpor úrokov z úveru s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, vyslovil, že úver mal byť bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch.

20. Ako vyplýva z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

21. V zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

22. Podľa citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa zodpovedá, avšak iba za predpokladu, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Uvedené právo nie je možné zamieňať s právom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Predpokladom pre priznanie nároku je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z. ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch prípadne iných predpisov. Uplatnením práva možno rozumieť tak podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

23. V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek

problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

24. Žalobcovi jednoznačne vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť jej ujmu vo sfére jej rodinného, súkromného a spoločenského života. Možno prisvedčiť žalobcovi, že táto znášal stav právnej neistoty, nakoľko proti žalobcovi bol dňa 29.4.2014 vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorým tento bol zaviazaný zaplatiť žalovanému sumu 1638,93 eur spolu s ďalším príslušenstvom. Uvedené rozhodnutie bolo vydané v rozpore so všeobecnými predpismi na ochranu práv spotrebiteľa, ako vyplynulo z konania vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 3C/85/2014.

25. Žalobca sa obával o výšku dlhu a jeho neustále narastanie, keď si žalovaný voči nemu uplatňoval nároky z revolvingovej zmluvy, pričom zmluva mala množstvo nedostatkov rozpore s právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa. Žalobca bol nedôvodne vystavený psychickému vypätiu zo strany žalovaného v nemalej miere najmä tým, že samotný žalobca musel na dosiahnutie stavu relatívnej právnej istoty iniciovať súdne konanie na ochranu svojich spotrebiteľských práv (konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 3C/85/2014). Samotné súdne konanie, ktoré bolo v danej situácii jedinou možnosťou žalobcu, je náramne stresujúcim faktorom, odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Závadný stav tak vo vzťahu k žalobcovi trval viac ako 4 roky, až kým sa právoplatne neskončilo konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku iniciované žalobcom. Vychádzajúc z uvedeného porušenia práv žalobcu ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, intenzity zásahu do práv spotrebiteľa, výšky sumy žalovaným požadovanej a prisúdenej rozhodcovským rozsudkom vydaným v rozpore so všeobecne záväznými predpismi na ochranu spotrebiteľa, dĺžky trvania závadného stavu, nakoľko žalobcovi bol rozhodcovský rozsudok doručený už 29.5.2014 a konania a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom a spoločenskom živote žalobcu, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie za plne dôvodný a za primerané finančné zadosťučinenie súd považoval sumu 900,- eur, na ktorej zapltenie žalovaného zaviazal. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a zároveň je aj určitou sankciou postihujúcu žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal. Spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla. Ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa priznáva spotrebiteľovi právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy spotrebiteľovi, ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa úspešne domáhal ochrany svojich práv.

26. Žalobca sa v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 3C/85/2014 svojich práv aktívne a úspešne domáhal podaním žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, pričom v uvedenom konaní bolo právoplatne rozhodnuté až dňa 21.6.2018.

27. Žalobca požadoval nárok približne po piatich mesiacoch po právoplatnom skončení konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku, a to podaním žaloby na tunajší súd dňa 17.11.2018. K uplatňovaniu požiadavky na finančné zadosťučinenie došlo v bezprostrednej časovej následnosti po skončení konania, v ktorom bolo vyslovené porušenie práva žalobcu ako spotrebiteľa.

28. Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že žalobca nesplnil svoju povinnosť zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda neuhradil na základe uvedenej zmluvy ani to, čo prijal, súd poukazuje na závery rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19Co/105/2018 z 15.11.2018, v zmysle ktorých, „Je potrebné uviesť, že je bez právneho významu tvrdenie žalovaného, že žalobca ešte neuhradil ani celú istinu, lebo ide o nárok žalovaného, ktorý si môže voči žalobcovi uplatniť.“ Súd aj v danom prípade poukazuje na rovnaké skutočnosti, pričom je dôvodné uzavrieť, že je vecou žalovaného, aby si uplatňoval nárok z predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere spôsobom zodpovedajúcim zákonu. Skutočnosť, že žalobca žalovanému neuhradil dlžnú sumu, nemôže zohrávať úlohu pri určení, či tu je nárok na primerané finančné zadosťučinenie a pri určení výšky tohto nároku. Žalovaný je oprávnený domáhať sa všetkých nárokov z predmetného právneho vzťahu v súlade so zákonom, a to aj podaním žaloby na súd.

29. Predpokladom pre priznanie nároku podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa

zákona č. 250/2007 Z.z. ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch, prípadne ďalších predpisov na ochranu spotrebiteľa.

30. Výška priznaného finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu a nemožno ju objektívne preukázať. Uvedené neznamena svojvôľu pri rozhodovaní súdu o výške priznaného finančného zadosťučinenia, ale pri tomto súd zohľadňuje viaceré kritéria tak, ako je uvedené vyššie (intenzitu a časové obdobie trvania závadného konania dodávateľa, satisfakčnú a sankčnú funkciu zadosťučinenia a podobne).

31. Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Poskytnutie zadosťučinenia nie výslovne sankciou za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, avšak určitý odstrašujúci a preventívny účinok na závadne konajúceho dodávateľa je v zadosťučinení obsiahnutý.

32. Spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy, ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla.

33. Spotrebiteľ, teda žalobca, nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/34/2018 z 26. 06. 2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.3Co/142/2018 z 15. 11. 2018). Teda už samotné vyvolanie stavu žalovaným, na základe ktorého by žalobcovi ako spotrebiteľovi ujma mohla vzniknúť, je jedným z predpokladov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. Spotrebiteľ je oprávnený uplatniť si nárok na primerané finančné zadosťučinenie samostatnou žalobou na súde, ako tomu žalobca učinil aj v prejednávanom prípade.

34. Pokiaľ ide o výšku priznaného finančného zadosťučinenia, súd považoval za primeranú sumu 900,- eur s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práv žalobcu ako spotrebiteľa, ako sa tým už súd zaoberal vyššie, pričom je potrebné uviesť, že výška priznaného finančného zadosťučinenia nemusí byť v rovnakej numerickej vyjadrenej výške, ako samotná ujma, ktorá hrozila. Účelom priznania primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv spotrebiteľa má byť aj odradenie dodávateľa od takýchto praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu.

35. Súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/53/2016-59 zo dňa 4.10.2016, v ktorom vyslovil nasledovné: „Odvolací súd sa stotožnil s názorom odvolateľa, že strata 300 eur oproti možnosti získania 1 759,46 eur (v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 7C/325/2014) je pre žalovaného ako nebankový subjekt úplne nepodstatná a odradzujúco pôsobiť nemôže (v prejednávanej veci bolo priznaných cca 17 % zo sumy 1 759,46 eur). Podľa názoru odvolacieho súdu odradzujúco môže pôsobiť len hrozba straty prevyšujúca nad 50 % sumy, o ktorú chcel veriteľ spotrebiteľa protiprávne pripraviť, aby veriteľ niesol riziko straty, keďže sa chcel bezdôvodne na úkor spotrebiteľa obohatiť.“

36. V danom prípade, kedy žalovaný poskytol žalobcovi finančné prostriedky vo výške 873,08 eur a žalovaný uhradil 656,37 eur, pričom žalovaný si v rozhodcovskom konaní uplatnil od žalobcu nárok na zaplatenie sumy 1638,93 eur s príslušenstvom, aj keď mal nárok iba na 216,71 eur, chcel sa žalovaný obohatiť na úkor žalobcu minimálne o sumu 1422,22 eur.

37. Vzhľadom na uvedenú prax vyšších súdov, súd žalobcovi priznal primerané finančné zadosťučinenie v rozsahu 900,- eur, čo prevyšuje nad 50% sumu, o ktorú chcel žalovaný protiprávne spotrebiteľa pripraviť, ktorá suma zohľadňuje aj ďalšie vyššie uvedené skutočnosti a intenzitu zásahu žalovaného do práv žalobcu. Vo zvyšku, nad sumu 900,- eur, súd žalobu žalobcu zamietol.

38. Podľa § 251 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

39. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. Súd žalobcovi priznal primerané finančné zadost'učinenie vo výške 900,- eur z uplatnenej sumy 1422,22,- eur a vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol.

42. Zásadu úspechu treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nebolo by celkom spravodlivé požadovať od žalobcu, aby svoju ujmu podceňoval iba preto, aby potom nemusel hradiť trovy konania. V takom prípade, je pri rozhodovaní o náhrade trov konania potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (pozri nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Nemožno však opomenúť ani fakt, že zo strany žalobcu môže dôjsť k značnému nadhodnoteniu výšky sporu. Vhodným riešením v takom prípade bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy (k vyššie uvedenému pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C.H. Beck, 2016, 926-927 s.)

43. Vzhľadom na uvedené súd považoval žalobcu za plne úspešného, pokiaľ ide o ich základné právo a samotný nárok na primerané finančné zadost'učinenie. Žalobcovi tak patrí proti neúspešnému žalovanému plná náhrada trov konania, avšak iba z prisúdenej sumy.

44. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19Co/105/2018 z 15.11.2018: „Keďže výška priznanej sumy vyplývala z úvahy súdu, bolo namieste žalobcovi aj s poukazom na čl. 4 CSP priznať nárok na 100 % náhradu trov konania, ale z prisudku, čo prvoinštančný súd uviedol v odôvodnení rozsudku a čo odvolací súd pojal aj do výroku.“

45. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.